

Kącik Porad Obywatelskich

Przemoc w rodzinie

Czym jest przemoc w rodzinie?

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 2005 r., określa, czym jest przemoc w rodzinie. Pod pojęciem tym rozumie się jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny. Przemoc prowadzi do narażenia poddanych jej członków rodziny na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powoduje szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołuje cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Najczęstszymi metodami stosowanymi przez sprawców są m.in.:

- groźby, które często przejawiają się w agresywnej gestykulacji, zastraszaniu przy wykorzystaniu przewagi fizycznej, niszczeniu sprzętów, tłuczeniu naczyń,
- nękanie to np.: śledzenie i sprawdzanie drugiej osoby, podsłuchiwanie rozmów, otwieranie korespondencji, poniżanie i zawstydzanie przy innych,
- przemoc fizyczna, np. popychanie, szarpanie, policzkowanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, nieudzielenie koniecznej pomocy, użycie broni, pozbawienie jedzenia i picia, snu, itp.,
- przemoc psychiczna, to każde zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzenie w ofierze strachu oraz pozbawienie jej poczucia bezpieczeństwa i kontroli nad własnym życiem, np. ciągła krytyka poglądów, religii, zachowań, pochodzenia, uczuć wyglądu, wmawianie choroby psychicznej, wrogie nastawianie dzieci, izolacja społeczna, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, stosowanie groźb, itp.,
- przemoc seksualna, np. zmuszanie do pożycia

seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, sadyistyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.

- przemoc ekonomiczna, np. groźenie niedawaniem pieniędzy na życie, w przypadku nie spełnienia żądań partnera, odbieranie zarobionych pieniędzy, wydzielanie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, itp.

Artykuł 207 kodeksu karnego stanowi:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Jak postępować w przypadku przemocy Zawiadomienie policji

- Każda osoba wzywająca policję ma prawo do:
- Zapewnienie doraźnego bezpieczeństwa przez interweniujących funkcjonariuszy policji (art. 15 ust. 1 pkt 3 Ustawy o Policji - Policja ma prawo zatrzymać osoby stwarzające w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także mienia).
- Poprosić funkcjonariuszy o okazanie legitymacji służbowej, a także uzyskanie informacji o nazwie i siedzibie jednostki, która podjęła interwencję.
- Żądania, aby zatrzymano sprawcę na 48 godzin.
- Wykorzystania dokumentacji interwencji policyjnej (notatek służbowych), jako dowodów w sprawie karnej przeciw sprawcy przemocy.
- Zgłoszenia interweniujących policjantów na świadków w sprawie karnej przeciw sprawcy przemocy.
- W razie zastrzeżeń do zachowania policji, osoba,

która ją wezwała, ma prawo złożenia skargi do bezpośrednich przełożonych tych policjantów.

Zgłoszenie przestępstwa

Zaraz po interwencji policji lub np. następnego dnia ofiara ma prawo zawiadomić prokuratora o popełnieniu przestępstwa. Może to zrobić ustnie lub pisemnie (listem poleconym lub składając pismo osobiście). Prokuratura nie później niż w ciągu 6 tygodni od złożenia zawiadomienia o przestępstwie ma obowiązek odpowiedzieć, czy wszczyna postępowanie przeciwko sprawcy. Jeśli prokuratura odmówi, ofiara ma prawo złożyć zażalenie. Trzeba pamiętać, że ofiara przemocy ma także prawo do zapoznania się z aktami sprawy.

Dowody popełnienia przestępstwa

- dowody rzeczowe np. zniszczone sprzęty, zdjęcia, podarte ubrania, nagrania awantury, może to być także kalendarz, w którym są zapisane daty wszystkich incydentów, świadków, którzy mogą potwierdzić wersję ofiary jak i osób, którym się ofiara skarżyła,
- zeznania świadków, czyli członków rodziny, sąsiadów, znajomych, a także osób, które pośrednio wiedziały o akcie przemocy. warto zwracać uwagę na to co się dzieje jak największej liczby osób, nie można się wstydzić i ukrywać przed innymi aktów przemocy;
- obdukcja lub zaświadczenie o stanie zdrowia opisujące obrażenia, jakich doznała ofiara przemocy, która została pobita lub zgwałcona; obdukcje wykonywane są odpłatnie. Jednak na potwierdzenie rodzaju i rozmiarów doznanych urazów ciała

osoba pokrzywdzona może przedstawić jakiegokolwiek inne zaświadczenie lekarskie np. od lekarza pierwszego kontaktu, wydane przez lekarza przy zgłoszeniu się na ostry dyżur bądź też kartę informacyjną ze szpitala. Dokument taki można uzyskać bezpłatnie w każdej placówce służby zdrowia, do której pokrzywdzony się zgłosi.

- notatki dokumentujące kolejne akty przemocy; na karcie B „Niebieskiej Karty” znajduje się miejsce na zrobienie takich notatek; nie mając takiej karty trzeba zapisać, kto był sprawcą przemocy, kiedy to się stało i w jakim miejscu, na czym polegała przemoc, kto widział i słyszał przebieg zdarzenia, czy była interwencja policji, czy sprawca działał pod wpływem alkoholu.
- dowody z interwencji policyjnych; warto zapisać nazwiska policjantów lub ich numery służbowe; oni również mogą być świadkami; można też dowiedzieć się o numer pod jakim interwencja została zarejestrowana i poprosić o kopie notatki służbowej (lub karty meldunku o przeprowadzonej interwencji).

Dariusz Urbański

Ofiary przemocy w rodzinie mogą uzyskać porady pod numerami NIEBIESKIEJ LINII:

Warszawska „Niebieska Linia”

tel.: 22 668 70 00

Poradnia telefoniczna działa w dni powszednie w godzinach 14.00 - 22.00;

dyżur prawny w ramach poradni odbywa się w poniedziałki i środy w godzinach: 18.00 - 22.00.

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

801 120 002

działa od poniedziałku do soboty w godz. 8.00- 22.00,

w niedziele i święta - w godz. 8.00- 16.00

Podstawa prawna

1. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88 poz. 553 z późn. zm., tekst jednolity dostępny na stronie <http://www.lex.com.pl/kodeksy/?akt=97.88.553.htm>)

2. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 1997 r. Nr 89, poz. 555, tekst jednolity dostępny na stronie <http://www.lex.com.pl/kodeksy/?akt=97.89.555.htm>)

Biuro Porad Obywatelskich w Debrznie

Stowarzyszenie

"Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno"

ul. Ogrodowa 26

77 - 310 Debrzno

tel. +48 59 833 57 50, +48 59 833 71 49

fax +48 59 833 71 79

www.bpo.stowdeb.pl

